

Tisková zpráva k výstavě

JAN TICHÝ – KONSTRUKTY VIZÍ **malba / kresba / porcelán**

Pořadatel:	Galerie umění Karlovy Vary, příspěvková organizace Karlovarského kraje
Místo konání:	Interaktivní galerie Becherova vila, Krále Jiřího 9, Karlovy Vary
Termín:	22. března – 5. května 2024 vernisáž ve čtvrtek 21. března 2024 v 17 hodin
Kurátor výstavy:	Jan Samec
Produkce výstavy:	Lenka Herzogová
Otevírací doba:	otevřeno denně mimo pondělí, 10–17 hodin
Vstupné na výstavu:	80 / 40 Kč

Jan Tichý absolvoval v roce 1989 ateliér malby u Prof. Františka Jiroudka a Doc. Jiřího Karmazína na Akademii výtvarných umění v Praze. Je tedy především malíř, ale vyjadřuje se vícero výtvarnými technikami. Kromě malby se zabývá kresbou, příležitostně se věnuje grafice, práci se sklem a řadu let také vytváření objektů v porcelánu. Jeho aktuální výstava KONSTRUKTY VIZÍ v Becherově vile představuje tři okruhy jeho tvůrčí práce: malbu, kresbu a porcelán. Díla ve všech třech technikách nesou ovšem společné rysy – osobitý rukopis, hledání adekvátního výrazu, smysl pro harmonii, monumentalitu a zároveň pro jemné zpracování plochy i detailu.

Zastoupením na výstavě i v umělcově tvorbě nejvíce frekventuje malba, která je dlouhodobě základní platformou umělcova vyjádření a lze ji rámcově vymezit do tří žánrů. Nejstarší z nich je „krajinomalba“; jež se ale reálným krajinným námětům výrazně vzdaluje směrem k abstrakci, volně inspirované přírodou, jejími procesy a událostmi. Své kontemplativní úvahy o okolním světě a vlastních subjektivních prožitcích v ní malíř velmi často převádí do úsporně redukované polohy. Například v Lipanské krajině se v principu jedná o dualitu země a oblohy, navíc v monochromní barevnosti. Odlišnost obou tonálně obdobných karmínových ploch je vytvořena pouze rozdílným valérem a traktováním dolní kompoziční části pod horizontem. Přírodní inspirační zdroje neopouští Jan Tichý dodnes, přibližně před patnácti léty se však v jeho obrazech začaly objevovat náměty „architektury“, které mají ovšem ke konvenční podobě staveb či architektonických prvků stejně daleko jako v předchozím případě volné krajiny. Těmto stavebně uchopeným kompozicím dominují neologismy v podobě měkce konstruovaných stereometrických objektů většinou s nepřilíhajícími exaktními tvary, jež mají ve výsledku blíže k jakési snové

imaginaci než k reálnému perspektivnímu zobrazení. Tvarosloví hmot a ukotvení v mělkém prostoru vytváří charakter neurčitěho objektu, v němž jednotlivé plochy odlišuje jemné valérování či rukopisné traktování (Papírová věž, Osudová, Domeček, Brána snů ad.). Pro originální výraz začal malíř využívat jako podkladový materiál OSB desky, jejichž struktura vzniklá z lepených dřív působí s barevnou přemalbou sousedních ploch v intenzivním kontrastu a s neotřelou působivostí (např. Dřevěná věž). Tento princip malíř velmi často aplikuje i ve třetím žánrovém okruhu „interiérů“, v jejichž komorních formátech se hlavně jedná o motivy křesel, židlí a stolů. Zobrazené kusy nábytku však mají na rozdíl od předchozí tematiky mnohem konkrétnější reálnou podobu v klasické perspektivní zkratce. (Pocta Halabalovi, A. Loosovi, Houpací křeslo od Ládi, Babiččino křeslo, Židle, Že by židle IKEA ad.). Jejich malířský koncept se částečně blíží někdejší estetice nové věcnosti, od níž se však odlišuje prostřednictvím specifické vizuality. V ní opět hraje hlavní roli zmíněná struktura OSB podkladu, která kontrastuje s okolními plochami vzniklými povětšinou stříkáním barvy, a malíř ji uplatňuje buď v pozadí či v dílčích partiích vlastního nábytku.

Kresba je pro Jana Tichého nejen úvodní skicou či studií, ale autor ji s oblibou pojímá jako finální techniku, v níž vytváří působivé skladby na sololitu či papíře. Pro tato kresebná díla je charakteristická forma rukopisu, v níž kreslíř střídá intenzitu, délku i směr traktování plochy měkkou tužkou. Přitom ponechává působit i volné plochy původního podkladu, čímž především na sololitu vznikají optické hry s tvarováním hmot i prostoru v subjektivně pojímané perspektivě (Věž I, Architektura). Obdobně pracuje umělec na papíře, kde v případech kresby tuší se výsledky ještě více blíží charakteru malby. V obou postupech však kresebné práce vykazují hlubokou reflexi svého opodstatnění při vizualizaci autorových představ. Kresbou i malbou prokazuje Jan Tichý dlouhodobě svou nezávislost na aktuálně módních uměleckých trendech, jeho práce se vyznačují malířskou i kresebnou erudicí, hloubkou kontemplance, výraznou intuící, vytříbeným kolorismem a volbou nečekaných originálních výrazových prostředků.

Neotřelé osobité postupy jsou typické také pro práce Jana Tichého v porcelánu. S tímto materiálem se poprvé setkal až po vysokoškolských studiích na sympoziu v Karlových Varech. Tehdy se jednalo o uplatnění malířského pojetí v dekoru sériových kusů naglazurovými barvami i podglazurovou technikou. Tichý si však dnes vytváří vlastní autorské koncepty už v prvotním tvaru, v němž jsou kontury měkké a porcelánová hmota pojednána v náznaku jemné dekonstrukce - obdobně jako v kresbách či malbách. Autorsky „pomačkané“ plochy a hrany tvarů mohou někdy připomenout destruovanou keramiku dvacátého století, ale následná kombinace s malířským dekorem jasně potvrzuje, že rovněž v porcelánu je autor inspirován pouze svým záměrem a vlastní imaginací. Ačkoli vystavenou kolekci obrazů a kreseb doplňuje v Becherově vile početně nevelký konvolut prací v porcelánu, myslím, že je přesvědčivým důkazem výše zmíněných kvalit. Propojení porcelánu s plošnými díly vytváří z výstavní instalace působivý celek a jsem přesvědčen, že originální a kultivovaný jazyk díla Jana Tichého osloví široké spektrum návštěvníků galerie.

Jan Samec, březen 2024